

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 7 stycznia 2026 r. (sygn. I OSK 465/22) oddalił skargę kasacyjną wniesioną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie dotyczącej reformy rolnej. Wyrok potwierdził, że stawy rybne mogły zostać objęte reformą rolną, o ile wchodziły w skład nieruchomości ziemskiej w rozumieniu dekretu PKWN.

Postępowanie miało wieloletni charakter i dotyczyło ustalenia, czy stawy rybne wchodzące w skład dawnego majątku ziemskiego mogły zostać zakwalifikowane jako nieruchomości ziemskie podlegające reformie rolnej. Skarżąca kwestionowała zarówno ustalenia faktyczne organów, jak i wykładnię przepisów dekretu oraz aktów wykonawczych, wskazując m.in. na rzekomo nierolniczy charakter spornej nieruchomości.

NSA przypomniał, że dekret o reformie rolnej nie zawierał definicji pojęcia „nieruchomość ziemska”. W orzecznictwie od lat przyjmuje się jednak wykładnię opartą na uchwale Trybunału Konstytucyjnego z 1990 r., zgodnie z którą nieruchomościami ziemskimi są te, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie. Do tej kategorii zaliczana jest również produkcja zwierzęca.

Sąd odniósł się również do argumentu, iż stawy rybne nie zostały wymienione w katalogu użytków rolnych zawartym w rozporządzeniu wykonawczym z 1945 r. NSA wskazał, że brak takiego wyliczenia nie oznacza automatycznego wyłączenia stawów spod działania dekretu. Przejęciu na cele reformy rolnej podlegały nie tylko użytki rolne w ścisłym znaczeniu, ale także inne grunty wchodzące w skład majątku ziemskiego, w tym stawy, drogi czy nieużytki. W uzasadnieniu podkreślono, że hodowla ryb w stawach była w okresie obowiązywania dekretu traktowana jako działalność wytwórcza o charakterze rolniczym. NSA odwołał się przy tym do przepisów ustawy o rybołówstwie z 1932 r., z których wynikało, że rybołówstwo oznaczało połów ryb w wodach otwartych, a nie hodowlę prowadzoną w zamkniętych zbiornikach wodnych.

Sąd odniósł się również do podnoszonych przez skarżącą zarzutów naruszenia przepisów postępowania, w tym do twierdzeń o braku wszechstronnej i pogłębionej analizy materiału dowodowego. NSA uznał, że organy administracji przeprowadziły obszerne postępowanie dowodowe, sięgając do dokumentów archiwalnych, ksiąg hipotecznych, map oraz materiałów z innych postępowań dotyczących tego samego majątku. Ocena dowodów mieściła się, zdaniem Sądu, w granicach swobodnej oceny. NSA przypomniał także, że w postępowaniach dotyczących wyłączenia nieruchomości spod działania reformy rolnej, to na stronie spoczywał obowiązek wykazania charakteru nieruchomości oraz struktury użytków. Brak przedstawienia przekonujących dowodów nie mógł prowadzić do podważenia decyzji organu.

Wyrok NSA jest prawomocny i kończy wieloletni spór dotyczący kwalifikacji stawów rybnych jako nieruchomości ziemskich w rozumieniu dekretu PKWN.

Wyrok NSA z 7 stycznia 2026 r. (sygn. I OSK 465/22)

Źródło: [CBOSA](#)